

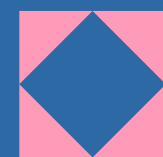

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Activiteitenplan Wet natuurbescherming

5.1.2e

Tilburg

BRO

colofon

projectnaam
**Activiteitenplan Wet
natuurbescherming**

datum
17 april 2024

projectnummer
P04952

opdrachtgever
**Vogels Bouwmanagement
B.V.**

BRO
projectleider
CV

projectteam
5.1.2e

bron kapt
BRO

5.1.2e

5.1.2e Boxtel

5.1.2e

info@bro.nl

www.bro.nl

Inhoudsopgave

		3.11.5 Ecologisch(e) werkprotocol en begeleiding	12
1	Inleiding	4	
1.1	Aanleiding	4	
1.2	Wettelijk kader (Omgevingswet)	4	
1.3	Leeswijzer	4	
2	Projectomschrijving	5	
2.1	Locatiegegevens	5	
2.2	Voorgenomen werkzaamheden/ ingrepen	5	
2.3	Planning van de werkzaamheden	5	
2.4	Doel van de werkzaamheden	5	
3	Aanwezigheid beschermde soorten	6	
3.1	Huismussen	6	
3.1.1	Onderzoeksinspanning	6	
3.1.2	Onderzoekresultaten	6	
3.2	Vleermuizen	6	
3.2.1	Onderzoeksinspanning	6	
3.2.2	Onderzoekresultaten	7	
3.3	Das	7	
3.3.1	Onderzoeksinspanning	7	
3.3.2	Onderzoekresultaten	7	
3.4	Overige soorten	8	
3.5	Huismussen	10	
3.6	Vleermuizen	10	
3.7	Das	10	
3.8	Overige soorten	10	
3.9	Maatregelen	11	
3.10	Mitigatie verblijfplaatsen en leefgebied	11	
3.10.1	Huismus	11	
3.10.2	Gewone dwergvleermuis	11	
3.10.3	Das	11	
3.11	Ontzien kwetsbare periode	11	
3.11.1	Ongeschikt maken huidige nest- en verblijfplaatsen	12	
3.11.2	Controleronde	12	
3.11.3	Overige soorten	12	
3.11.4	Planning van de maatregelen	12	
4	Toetsing aan wet- en regelgeving	13	
4.1	Verbodsbepalingen	13	
4.2	Wettelijk belang	13	
4.2.1	Onderbouwing	13	
4.3	Alternatieven	14	
4.3.1	Locatie	14	
4.3.2	Inrichting en werkwijze	14	
4.3.3	Planning	14	
4.4	Staat van instandhouding	14	
4.4.1	Huismus	14	
4.4.2	Gewone dwergvleermuis	15	
4.4.3	Das	15	
5	Bronnen	16	
6	Verklarende woordenlijst	17	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om de huidige bebouwing en opgaand groen aan de 5.1.2e te Tilburg te slopen en op het terrein een autoverhuurcentrum te realiseren. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan), uitgevoerd door BRO in februari 22 is vastgesteld dat de bebouwing en het plangebied mogelijk functionaliteit voor de huismus, steenuil, vleermuizen en das biedt. Naar aanleiding hiervan zijn aanvullende ecologische onderzoeken uitgevoerd in het seizoen van 2022 naar huismus, steenuil, vleermuizen en das.

Binnen de bebouwing aan de 5.1.2e te Tilburg zijn 10 huismusterritoria en een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Daarnaast betreft het plangebied foerageergebied voor de das. Bij de uitvoer van de (sloop)werkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen en functies niet worden ontzien. Daarmee vindt een overtreding plaats op de betreffende soorten. Hieromtrent wordt dan ook een vergunningsaanvraag voor de verbodsbepalingen genoemd in Art. 11.37 lid onderdeel b Bal, Art. 11.37 lid onderdeel d en lid 3 Bal, Art. 11.46 lid 1 onderdeel b Bal, Art. 11.46 lid 1 onderdeel d Bal en Art. 11.54 lid 1 onderdeel b Bal voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren; het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, van de huismus (*Passer domesticus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en das (*Meles meles*) voor de periode van 1 september 2024 tot 1 september 2029. De maximale periode van 5 jaar wordt hierbij aangehouden voor het geval er onvoorziene vertraging/ uitstel optreedt.

1.2 Wettelijk kader (Omgevingswet)

Per 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming opgegaan in de Omgevingswet (Ow) en heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame

ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, schelp- en schaaldieren) en op tachtig vaatplanten. Onder de Omgevingswet is een specifieke zorgplicht opgenomen voor alle 'flora- en fauna-activiteiten' (11.27 Bal). Hierin wordt gesteld dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt. Dit geldt voor alle beschermde soorten, alsmede soorten van de rode lijsten, en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Voor deze soorten wordt vastgesteld of nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Is dit niet mogelijk, dan dienen preventieve maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (Art. 11.37 Bal) Habitatrichtlijn (Art. 11.46 Bal) en de Nederlands beschermde soorten (Art. 11.54 Bal), waarbij voor een aantal soorten van deze Nederlandse lijst een provinciale vrijstelling geldt vanuit de provincie Noord-Brabant.

Verder dient rekening gehouden te worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten van de Vogelrichtlijn. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Voor, tijdens en na de werkzaamheden wordt het wettelijke uitgangspunt gehanteerd om negatieve effecten op deze soorten zoveel mogelijk te mitigeren. Vanuit de Wet natuurbescherming zal de (lokale) gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten gegarandeerd moeten worden. In dit activiteitenplan wordt omschreven hoe om te gaan met das bin-

nen de betreffende ontwikkeling. Daarnaast wordt aangegeven welke mitigerende maatregelen voor deze soort genomen worden, om te voorkomen dat de functionaliteit tijdens de werkzaamheden in het geding komt. Door het activiteitenplan strikt als mitigatieplan en onderlegger voor het werkprotocol te gebruiken, en de uitvoering van de (mitigerende) maatregelen en de werkzaamheden goed op elkaar af te stemmen, is de kans groot dat de ontheffing verleend wordt. Daarmee zijn in de toekomst geen knelpunten te verwachten met betrekking tot de Wet natuurbescherming.

1.3 Leeswijzer

Voorliggend activiteitenplan dient als bijlage bij de vergunningsaanvraag voor de realisatie van een autoverhuurcentrum aan de 5.1.2e te Tilburg. De hoofdstukken behandelen de verplichte onderdelen van een activiteitenplan volgens het formulier "Toelichting op aanvraagformulier ontheffing beschermde soorten" van de provincie Noord-Brabant. Voor de inhoudelijke aspecten in dit activiteitenplan is het, door BIJ12 gepubliceerde, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus* versie 2.1, februari 2023, Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis *Pipistrellus* versie 1.0, juli 2017, versie 1.0, juli 2017 en Kennisdocument Das *Meles* versie 1.0, juli 2017 aangehouden als leidraad.

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het project gegeven, waaronder de ligging van plangebied, aard van de werkzaamheden, de planning en het doel van de werkzaamheden. Hoofdstuk 3 behandelt het onderliggende onderzoek en het functionele gebruik van het plangebied door de das. Hoofdstuk 4 beschrijft de effecten op de betreffende soorten door de sloopwerkzaamheden. In hoofdstuk 5 volgen de maatregelen om te zorgen dat effecten worden voorkomen, verzacht of gemitigeerd. Hoofdstuk 6 behandelt de juridische aspecten waaronder het wettelijk belang en de afwezigheid van alternatieven, en de gevolgen op de staat van instandhouding van de betreffende soorten door de werkzaamheden en maatregelen.

De bij het plangebied behorende seizoensgebonden (protocolaire) veld-onderzoeken ten behoeve van de werkzaamheden worden als separate documenten bij dit activiteitenplan meegestuurd.

2 Projectomschrijving

2.1 Locatiegegevens

Het plangebied is gelegen in het noorden van Tilburg, tussen Kraaiven en de N260, aan de 5.1.2e. De percelen zijn gelegen in een agrarisch gebied. Aan Noord en Westzijde is het gebied omringt door bos. Ten zuiden van het plangebied is het bedrijventerrein Kraaiven 2008 gelegen. Ten oosten van het plangebied loopt de 'Midden-Brabantweg'. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied bestaat momenteel uit een verhard gedeelte waar een bedrijfswoning en naastgelegen loods gesitueerd zijn. De rest van het plangebied wordt gebruikt als agrarische grond. Deze wordt momenteel beweide door paarden en koeien. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven.

2.2 Voorgenomen werkzaamheden/ ingrepen

De volgende werkzaamheden komen aan bod binnen het planvoornemen:

- Werkplaats/wasplaats: 2.000 m²
- Autoshowroom: 2.130 m²
- Kantoren (ondergeschikt): 3.000 m²
- Parkeerplekken vrachtwagen: 46 plekken
- Parkeerplekken bestel- en personenauto's: 128 plekken.

2.3 Planning van de werkzaamheden

De werkzaamheden zullen starten vanaf 2025. De realisatie van de nieuwbouw zal circa 1 jaar duren. Er is voor gekozen om de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren. Fase 1 betreft de realisatie van nieuwbouw in het

zuidelijk deel. Pas bij de tweede fase wordt de bebouwing en de rondom gelegen erfbeplanting verwijderd.

2.4 Doel van de werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens om op de locatie 5.1.2e in Tilburg nieuwbouw van kantoren, werkplaats, showroom en parkeerplaatsen voor vrachtwagens en personenauto's te realiseren. Het bedrijf dat zich gaat vestigen richt zich op en in- en verkoop en lease van vrachtwagens, trucks, opleggers en bestelwagens. De totale ontwikkeling heeft een omvang van ca. 3,44 ha netto.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied

Figuur 2: Luchtfoto van het plangebied

3 Aanwezigheid beschermde soorten

3.1 Huismussen

3.1.1 Onderzoeksinspanning

Ten aanzien van de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei 2022 twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtenduren tussen 8.00 uur en 12.00 uur. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor huismussen. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de huismus (BIJ12, versie 2.1 februari 2023).

Volgens de soortenstandaard kan de aanwezigheid van een nest van een huismus als volgt worden aangetoond:

1. een nestindicatieve waarneming:
 - een nest of nestbouw of
 - bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats (nest zelf vaak niet zichtbaar, maar grassprietten of veertjes steken uit) of
 - transport van voedsel of ontlastingpakketjes of
 - bedelende jongen in nest (vlak voor uitvliegen goed te horen, steken kopjes uit nestopening).
2. minimaal 1 waarneming in potentieel broedbiotoop in de periode 10 maart t/m 20 juni van:
 - een zingend mannetje (veelal op de dakrand) of
 - aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats of

- balts.

Afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond, als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei (met tien dagen tussen beide veldbezoeken) of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig (tabel 1).

3.1.2 Onderzoekresultaten

Nestlocaties

Tijdens de veldbezoeken zijn veel huismussen waargenomen rond de woning. In totaal hebben 10 paartjes een nestplaats binnen de woning (zie figuur 4). De nestplaatsen zijn toegankelijk via de dakgoot, en bevonden zich onder de dakpannen.

Leefgebied

Het groen in de siertuinen heeft een foerageer- en schuilfunctie voor de huismus. Het groen rondom de woning zal verdwijnen binnen de voorgenomen plannen. Hierdoor zal de ingreep ook leiden tot het verloren gaan van leefgebied van de huismus.

Omgevingscheck

De huismus is een soort die zowel voorkomt in de stadcentra als op het platteland, maar een voorkeur heeft voor bebouwde gebieden. Hierbij heeft huismus als vaste rust- en verblijfplaats en nestlocatie een voorkeur voor woningen die openingen hebben die toegang verlenen tot geschikte nestlocatie tussen het dak en het dakbeschot met tevens voldoende groen in de omgeving van de woningen. Ten oosten van de Midden-Brabantweg, aan de Puccinihof, zijn meer woningen beschikbaar waar huismussen onder kunnen nestelen doordat de meeste panden in de omgeving een pandendak hebben.

3.2 Vleermuizen

3.2.1 Onderzoeksinspanning

Voor vleermuizen zijn in de periode 15 mei tot en met 30 september 2022 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Dit betreft de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van een onderzoeksgebied gebruik kunnen maken. Gedurende de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltsende mannetjes. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven en paarverblijfplaatsen mag zekerheidshalve aangenomen worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden, zolang de temperatuur niet te laag wordt (vorst).

De laatvlieger heeft als enige soort geen standaard invliegtijd. Het zwermgedrag is bij deze soort ook korter en kan al plaatsvinden vanaf 1 á 2 uur na het uitvliegmoment. In de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben twee gerichte avondrondes (tot circa 2 uur na zonsondergang) plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomer- en kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger. Hiervan dient er één avondronde in juni plaats te vinden. Daarnaast heeft er in de periode mei – juli tevens een ochtendronde (vanaf circa 2 uur voor zonsopkomst) plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Vervolgens hebben in de periode 15 augustus tot en met 30 september twee avondrondes, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van de functie paarverblijfplaats. Omdat de vleermuizen bij deze bezoeken gedurende langere tijd baltsend rond hun paarverblijfplaats aanwezig zijn kunnen deze bezoeken door één onderzoeker per veldbezoek worden uitgevoerd. Door de beperkte hoogte van de bebouwing zijn (massa-)winterverblijfplaatsen op voorhand uitgesloten. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

De inventarisatiemethode is conform de richtlijnen van het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Dit protocol schrijft voor dat de onderzoeksinspanningen afhankelijk zijn van de te verwachten soorten en functies. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode 15 augustus tot en met 30 september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit een verblijfplaats of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Petersson M500-384) met opnamemogelijkheid en weergave van sonogrammen. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De weersomstandigheden voldoen aan de protocollaire eisen voor vleermuisonderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid niet meer dan 3 Beaufort en geen sprake van neerslag (zie tabel 3).

3.2.2 Onderzoeksresultaten

Verblijfplaatsen

Gedurende de onderzoeks rondes in het voorjaar is één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen (zie figuur 3). De toegang tot de verblijfplaats bevindt zich bij de schoorsteen, tussen het lood en de gevelpannen (figuur 3).

Bij de eerste avond in het najaar zijn een enkele keer incidenteel sociale roepjes gehoord binnen het plangebied. Gezien deze roepjes niet met regelmatige vluchten werden waargenomen betreft het waarschijnlijk geen baltsterritorium. Ook is er geen zwermgedrag waargenomen.

Foeragerende vleermuizen

Tijdens vrijwel ieder veldbezoek is er een enkele foeragerende gewone dwergvleermuis rondom het groen in de tuinen waargenomen. Later in de avond trokken deze weg en vloog er slechts incidenteel een individu over. Gezien de vleermuizen hier niet de hele avond aanwezig waren en regelmatig een kwartier of langer verdwenen is het niet de verwachting dat het plangebied essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis betreft. Daarnaast is er in de directe omgeving genoeg groen aanwezig dat kan dienen als foerageermogelijkheid. De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot een afname in essentieel foerageergebied.

Vliegroutes

Tijdens de veldbezoeken zijn in de directe omgeving geen eenduidig vliegpatronen aangetroffen welke door meerdere individuen werd gevolgd.

3.3 Das

3.3.1 Onderzoeksinspanning

In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen van de das bekend, met name binnen het MOB-complex. Om de aanwezigheid van de das binnen het plangebied vast te stellen dan wel uit te sluiten, is onderzoek uitgevoerd met behulp van twee wildcamera's (Browning 2018 strike force pro xd). Deze camera's hebben 6 weken binnen het

Figuur 3: Locatie zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis

plangebied gehangen, tussen 19 september 2022 en 31 oktober. Na drie weken, op 10 oktober, zijn de batterijen en SD kaart vervangen.

3.3.2 Onderzoeksresultaten

In het noorden van het plangebied waren lichte wroetsporen aangetroffen bij het plaatsen van de camera's. Uit camerabeelden blijkt dat er minimaal één das gebruik maakt van het plangebied. Deze foerageert vrijwel iedere avond binnen het plangebied, in het noordoosten. Langs de 5.1.2e zijn geen eenduidige wissels zichtbaar.

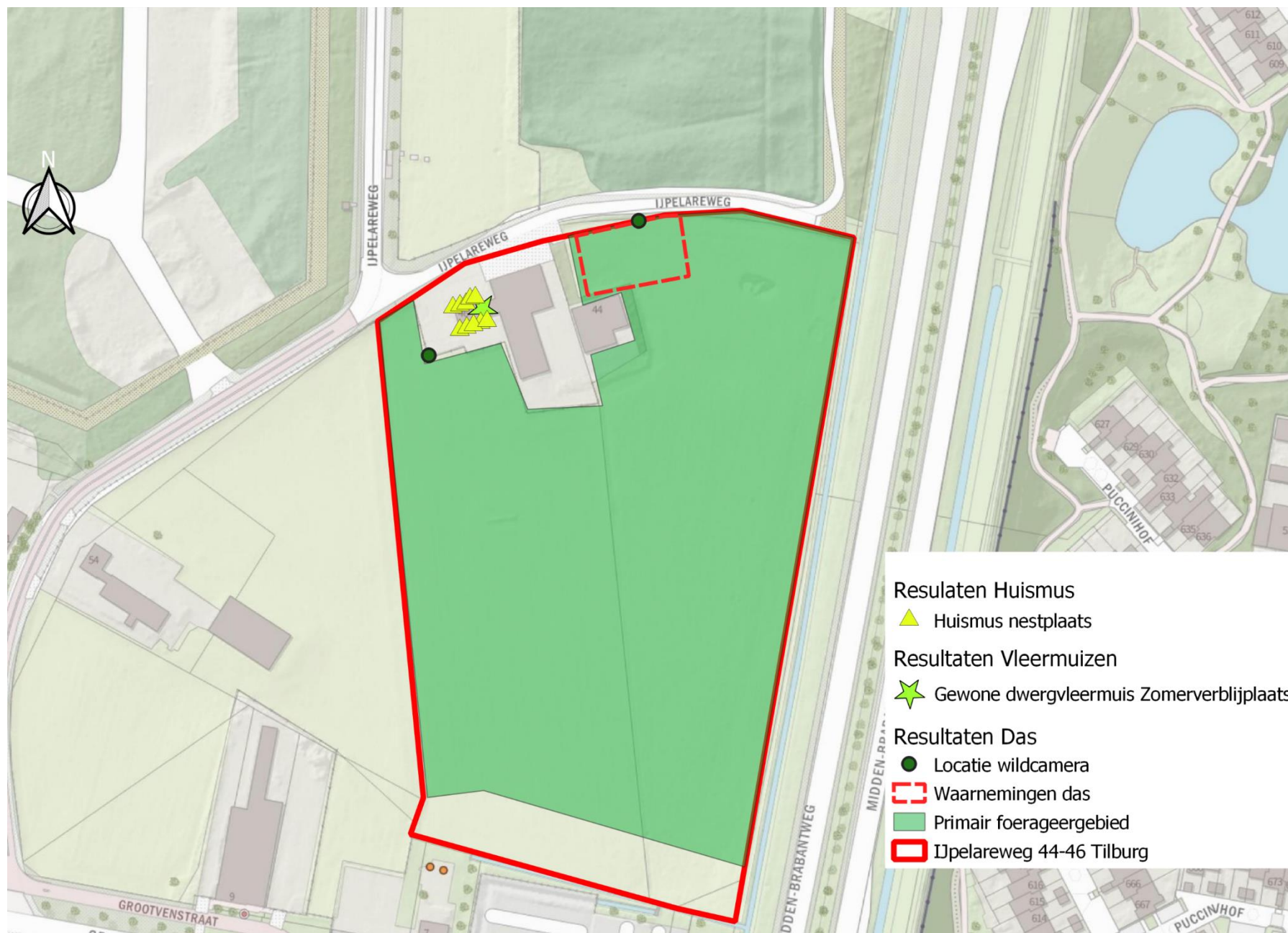
Gezien de aanwezigheid van dassen binnen en in de directe omgeving van het plangebied, betreft het plangebied essentieel foerageergebied. Het plangebied betreft grotendeels uitloopweide voor koeien. Hierdoor betreft de ondergrond bemest grasland en primair foerageergebied voor de das. Het meest zuidelijke deel van het plangebied is momenteel in ontwikkeling en in de huidige staat niet geschikt als leefgebied voor de das.

3.4 Overige soorten

In de betreffende woningen kunnen ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Tabel 1: Bezoeken i.v.m. flora en fauna

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon onder	Weer	Temperatuur
28-03-2022	Steenuil onderzoek	20.36 – 22.36	20.06	Half bewolkt, geen neerslag, wind 1 Bft	8°C
13-04-2022	Steenuil onderzoek	21.03 – 23.03	20.33	Geheel bewolkt, geen neerslag, wind 1 Bft	9°C
14-04-2022	Nestlocaties huismus	08.30 – 09.30	n.v.t.	Wind gemiddeld 2 Bft, half bewolkt, geen neerslag	9°C
25-04-2022	Nestlocaties huismus	10.00 – 11.00	n.v.t.	Wind gemiddeld 2 Bft, half bewolkt, geen neerslag	7°C
29-04-2022	Steenuil onderzoek	21.30 – 23.30	21.00	Helder, geen neerslag, wind 2 Bft	8°C
15-06-2022	Vleermuizen (kraam- en zomer-verblijf)	22.03-00.03	22.03	Wind gemiddeld 2 Bft, half bewolkt, geen neerslag	20°C
12-07-2022	Vleermuizen (kraam- en zomer-verblijf)	21.58 – 23.58	21.58	Wind gemiddeld 1 Bft, geheel bewolkt, geen neerslag	23°C
26-07-2022	Vleermuizen ochtend (zomerverblijf)	03.49 – 05.49	05.49	Wind gemiddeld 2 Bft, geheelbewolkt, geen neerslag	13°C
06-09-2022	Vleermuizen (paarverblijf)	22.00 – 00.00	20.15	Wind gemiddeld 2 Bft, helder, geen neerslag	20°C
01-10-2022	Vleermuizen (paarverblijf)	21.30 – 23.30	19.18	Wind gemiddeld 2 Bft, helder, geen neerslag	14°C

Figuur 4: Locaties beschermde functies binnen en rond plangebied

Figuur 5: Waarneming van de das op 23-09-2022

Figuur 6: Waarneming van de das op 27-09-2022

4 Effectenbeoordeling

4.1 Huismus

Binnen het plangebied zijn in totaal 10 nesten van de huismus aangetroffen. Bij het slopen van de woning, in fase 2, worden deze nesten vernietigd. Dit betekent dat er een overtreding is van een verbodsbepaling van Art. 11.37 lid onderdeel b Bal en Art. 11.37 lid onderdeel d en lid 3 Bal van de Omgevingswet met betrekking tot het vernietigen van nesten van de huismus. Er dient een ontheffing aangevraagd te worden voor het verwijderen van de huidige nestplaatsen en leefgebied.

4.2 Vleermuizen

Binnen de woning is een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Bij het slopen van de woning, in fase 2, wordt deze verblijfplaats vernietigd. Dit betreft een overtreding van Art. 11.46 lid 1 onderdeel b Bal en Art. 11.46 lid 1 onderdeel d Bal van de Omgevingswet met betrekking tot de gewone dwergvleermuis. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het verwijderen van de huidige nestplaatsen en leefgebied.

4.3 Das

Met de voorgenomen ontwikkelingen gaat er foerageergebied van de das verloren. Het gaat hierbij om primair foerageergebied in de vorm van bemest grasland. Dit betreft een overtreding van Art. 11.54 lid 1 onderdeel b Bal van de Omgevingswet. Een compensatieplan zal moeten worden opgesteld, waarbinnen de te nemen maatregelen die worden genomen om functionaliteit binnen de toekomstige situatie te garanderen zijn opgenomen. Er gaan geen burcht, vluchtpijpen of belangrijke wissels verloren.

Er gaat ongeveer 1,8 hectare primair foerageergebied verloren, dit dient met een compensatiefactor 1,2 teruggebracht te worden in het leefgebied van de das, voor een totaal van 2,16 hectare.

4.4 Overige soorten

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

Figuur 7: plangebied (rood omlijnd) met geschikte locaties voor huismus- en vleermuistillen (groen omlijnd)

5 Maatregelen

De maatregelen om negatieve effecten te voorkomen dan wel te minimaliseren bestaan achtereenvolgens uit het tijdig aanbrengen van mitigatie, in de vorm van verblijfvoorzieningen en leefgebied, ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen, een controlerende, zorgvuldig handelen (doden en verwonden voorkomen) en het realiseren van permanente verblijfvoorzieningen in de nieuwe situatie. In dit geval gaat het om het treffen van maatregelen ten behoeve van het verwijderen van nest- en verblijfplaatsen van huismus en gewone dwergvleermuis, en het verwijderen van leefgebied van de das.

5.1 Mitigatie verblijfplaatsen en leefgebied

5.1.1 Huismus

Alternatieve verblijfplaatsen

Ter mitigatie van de 10 huismusnesten worden in de nieuwbouw, welke in fase 1 gerealiseerd wordt, 20 inbouwnesten van de huismus gerealiseerd. Deze zullen dicht bij de huidige bebouwing in het noorden worden geplaatst, en dicht bij het te realiseren groen. De plaatsing vindt plaats volgens het Kennisdocument Huismus versie 2.0. De nestkasten zijn inbouwkasten zoals HMP2 van Unitura, IB MU 07 van Vivara Pro of vergelijkbaar.

De nieuwe kasten blijven minstens 3 maanden samen met de huidige woning aanwezig.

Leefgebied

In de buurt van de huismuskasten wordt leefgebied van de huismus aangelegd en verbeterd. Het betreft onder andere de struwelen langs de west- en zuidzijde van het plangebied. De vegetatie wordt hier aangevuld met geschikte (deels groenblijvende) struiken voor de huismus. Er worden meerdere struiken en heesters toegevoegd. Aanplant bestaat uit soorten als meidoorn, vuurdoorn, groenblijvende heesters (liguster, hulst) en beukenhagen. Een deel hiervan moet bij aanplant reeds 2 meter hoog zijn.

5.1.2 Gewone dwergvleermuis

Permanente verblijfplaatsen

Ter mitigatie van de aangetroffen zomerverblijfplaats zullen minstens 4 permanente vleermuisvoorzieningen in de nieuwbouw voorzien worden gerealiseerd (zie figuur 7). De vleermuisvoorzieningen zullen een minimale maatvoering hebben van 80 cm hoog en 15 cm breed. Dit kan door bijvoorbeeld een VMPM1 en VMPM1u van Unitura verticaal te schakelen. Plaatsing vindt plaats conform de eisen gesteld in het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis.

5.1.3 Das

Er gaat ongeveer 1,8 hectare primair foerageergebied verloren wat met 120% gecompenseerd moet worden. Dat betekent dat er in totaal voor 2,16 hectare foerageergebied gerealiseerd dient te worden.

Ter mitigatie van het aangetroffen primaire foerageergebied zal in de directe omgeving compensatiegebied gerealiseerd worden.

- Het perceel direct ten zuiden van de 5.1.2e (zie figuur 8) wordt ingericht voor de das. De hekken die dit perceel omgeven zullen worden verwijderd, of in iedere hoek van het perceel wordt een opening gemaakt van 30 cm doorsnede zodat het toegankelijk foerageergebied wordt voor de das. Momenteel zijn er geen doorgangen voor de das aanwezig (0,45 ha)
- De westrand van de bosschage ten noorden van het plangebied (figuur 8) zal als mantel-zoom vegetatie worden ingericht. Dit betreft een zone van 30 meter breed en 400 meter lang. Deze zal geschikt gemaakt worden als foerageergebied voor de das door deze te kappen en dunnen, en hier vruchtdragende soorten bomen en struiken aan te planten, welke als voedsel en schuilgelegenheid voor de das kunnen dienen (1,2 ha).

Figuur 8: Plangebied (rood omlijnd) en locaties ter compensatie voor de das (oranje omlijnd)

- Ook binnen het plangebied wordt weer nieuw leefgebied voor de das gerealiseerd, doormiddel van het aanleggen van lijnvormige beplantingen met vruchtbomen. Ook worden boomgaarden en oeverhoekjes aangeplant (0,51 ha).

5.2 Ontzien kwetsbare periode

Sloopwerkzaamheden aan de gebouwen worden buiten de kwetsbare periode van de aanwezige soorten uitgevoerd. Voor de huismus betreft dit het broedseizoen (maart – augustus) en periodes met vorst. Voor de gewone dwergvleermuis betreft dit het kraamseizoen (mei – 15 september) en de winterperiode (half oktober – half april). Sloop of ongeschikt maken van de bebouwing kan daardoor plaatsvinden in de september tot de eerste helft van oktober. Voor werkzaamheden aan habitat van de das zijn geen momenten in het jaar welke het minst gevoelig zijn. De geschiktheid

van de periode waarin gewerkt wordt, wordt bepaald door een begeleidende ecoloog.

5.2.1 Ongeschikt maken huidige nest- en verblijfplaatsen

De woning met nesten van de huismus en de zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden buiten de gevoelige periodes ongeschikt gemaakt. Bij de woning worden allereerst de dakpannen verwijderd, waardoor de huismusnesten niet meer geschikt zijn. Dit veroorzaakt voldoende tocht om de verblijfplaats ongeschikt te maken. Geschikte openingen voor vleermuizen worden dichtgemaakt met rugvulling. Hierbij wordt op enkele plaatsen gebruik gemaakt van exclusion flaps, waardoor vleermuizen de verblijfplaatsen kunnen verlaten, maar niet meer terug in de woning kunnen vliegen. Het huidige foerageergebied van de das hoeft niet ontoegankelijk gemaakt te worden voor de das. Dit gebied zal door de werkzaamheden geleidelijk ongeschikt worden voor de das, waardoor deze soort vanzelf andere foerageergebieden in de directe omgeving zal opzoeken. Deze werkzaamheden vinden plaats onder toezicht van een ecoloog, welke er voor zorgt dat er geen dieren gedood of verwond raken, of sterk verstoord worden door de werkzaamheden. De exacte uitwerking van de maatregelen wordt gekozen in overleg met de begeleidend ecoloog en wordt verwoord in het ecologisch werkprotocol.

Na het ongeschikt maken worden de werkzaamheden door de begeleidende ecoloog gecontroleerd of deze voldoende zijn om de betreffende soorten te weren uit hun verblijfplaatsen.

5.2.2 Controlerende

Enkele dagen voor de start van de sloopwerkzaamheden van de bebouwing wordt een controlerende uitgevoerd op de aanwezigheid van huismussen en vleermuizen, mede met behulp van een batdetector en onder gunstige weersomstandigheden. Wanneer huismussen of vleermuizen worden aangetroffen zal de woning aanvullend ongeschikt gemaakt moeten worden (met exclusion flaps of andere vergelijkbare constructies).

Daarna vindt nogmaals een controlerende plaats. Hiermee wordt zorgvuldig te werk gegaan en eveneens voldaan aan de Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

5.2.3 Overige soorten

Ook andere (en onbeschermd) soorten, mogen niet moedwillig gedood worden. In het kader van de zorgplicht is het noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage algemeen voorkomende soort als de egel die onder beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

5.2.4 Planning van de maatregelen

In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van wanneer welke maatregelen plaats zullen vinden met betrekking tot het plan. De planning is indicatief.

5.2.5 Ecologisch(e) werkprotocol en begeleiding

Alle te nemen maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol aange-

Tabel 2: Planning

Tijd	Actie
Uiterlijk mei 2024	Realisatie tijdelijke verblijfplaatsen huismus en gewone dwergvleermuis en realisatie foerageergebied das
September-half oktober 2024	Ongeschikt maken bebouwing en uitvoeren controlerende
November 2024	Aanvang werkzaamheden
Tijdens de werkzaamheden	Creëren permanente verblijfplaatsen huismus en gewone dwergvleermuis
Q4 2025	Afronden werkzaamheden

geven. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig

en onder betrokken medewerkers bekend. Aanvullende voorwaarden uit de ontheffing worden hier tevens in meegenomen.

6 Toetsing aan wet- en regelgeving

6.1 Verbodsbepalingen

Bij de werkzaamheden worden de reeds aanwezige nestlocaties van de huismus vernield. In de directe omgeving zullen wederom permanente nestlocaties worden gecreëerd. Daarbij worden tijdelijke voorzieningen getroffen. De functie van de nestlocaties zal daardoor te allen tijde worden behouden. Hierdoor is er geen sprake van permanente beschadiging of vernieling van nest- of rustplaatsen. Desondanks wordt er toch ontheffing aangevraagd van de verbodsbepaling Artikel 3.1, lid 2:

“Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.”

De sloop en nieuwbouw heeft niet tot doel (de intentie) om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Echter ten behoeve van het (mogelijk) ongeschikt maken van de bebouwing voorafgaand aan de werkzaamheden en/of door de werkzaamheden op zich kan een aanwezige gewone dwergvleermuis tijdelijk (onbedoeld) worden verstoord. Vanwege het aanbieden van tijdelijke maatregelen (vleermuiskasten) zullen ten tijde van de verstoring in de directe omgeving voldoende alternatieve verblijfsmogelijkheden aanwezig zijn. Desalniettemin wordt er op voorhand toch ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling Artikel 3.5, lid 2:

“Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, opzettelijk te verstoren”.

Bij de sloop worden de reeds aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernield. Er zijn 1 zomerverblijfplaats en 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen welke

verloren gaan. Ter plaatse zullen wederom permanente verblijfsvoorzieningen voor de gewone dwergvleermuis worden gecreëerd. Daarbij worden er tijdelijke voorzieningen getroffen (zie hoofdstuk 6). De functies van de verblijfplaatsen zullen daardoor te allen tijde worden behouden. Hierdoor is er geen sprake van permanente beschadiging of vernieling van voortplantings- of rustplaatsfunctionaliteit. Desondanks wordt er toch ook ontheffing aangevraagd van de verbodsbepaling Artikel 3.5, lid 4:

“Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, te beschadigen of te vernielen”.

Met betrekking tot de das in de omgeving van het plangebied wordt door het verwijderen van foerageergebied mogelijk de burcht in functionaliteit aangetast. Doordat er tijdig nieuw leefgebied gerealiseerd wordt vindt er feitelijk geen overtreding plaats. De functie van de verblijfplaatsen blijft ten alle tijden behouden. Hierdoor is een overtreding feitelijk niet aan de orde. Desondanks wordt ontheffing aangevraagd van Artikel 3.10, lid 1 onderdeel b:

“Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen”

6.2 Wettelijk belang

In het kader van de uitvoering van de werkzaamheden wordt een ontheffing aangevraagd voor het aantasten (verstoren, beschadigen of vernielen) van nestplaatsen van huismus (artikel 3.1 Wnb), vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (artikel 3.5 Wnb), en (essentieel) leefgebied van de das (artikel 3.10 Wnb).

Op grond van respectievelijk artikel 3.3, 3.8 en 3.10 lid 2 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van de verboden als bedoeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 lid 1, ten aanzien van dieren van daarbij

aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

De ontheffing van verbodsbepalingen artikel 3.1 lid 2 wordt in dit geval aangevraagd *“in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid”*

De ontheffing van verbodsbepalingen artikel 3.5 lid 2 en 4, en artikel 3.10 lid 1 onderdeel b wordt in dit geval aangevraagd *“in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.*

De ontheffing van verbodsbepalingen artikel 3.10 lid 1 onderdeel b wordt ook aangevraagd *“in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied”.*

6.2.1 Onderbouwing

Volksgezondheid en openbare veiligheid

De woning en bijgebouwen zijn momenteel in slechte staat, en voldoen niet aan de moderne eisen voor binnenklimaat, wooncomfort en veiligheid. Het betreft achterstallig onderhoud en een gebrek aan investeringen om te verduurzamen. Het energielabel van de woning is D. De slechte staat van de isolatie is voor de bewoners ongunstig. Dit kan namelijk zorgen voor koudebruggen, tocht en vochtinslag. Door een slechte ventilatie en isolatie kan schimmelvorming ontstaan. Dit zorgt voor een slechte en ongezonde luchtkwaliteit.

Ook is er op meerdere plekken in de bebouwing en in de bodem asbest aanwezig. Asbestdeeltjes welke zich verspreiden kunnen door mensen in de omgeving worden ingeademd. De blootstelling aan asbestvezels kan

een mesothelioom veroorzaken, een kwaadaardige vorm van kanker welke in 85% van de gevallen een gevolg is van blootstelling aan asbestvezels. Door eventuele brand(stichting) kan deze asbest verder verspreid worden.

in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied

De ontwikkeling betreft de ruimtelijke inrichting en ontwikkeling van een gebied.

6.3 Alternatieven

Voor het verkrijgen van een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen is het noodzakelijk dat is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing is. Dit betekent dat voor alle beschermde soorten waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd, aangetoond dient te worden dat er geen alternatief is voor de voorgenomen activiteit, die geen of minder negatieve effecten heeft voor de betreffende soort(en). Het alternatievenonderzoek dient zowel gericht te zijn op de locatieafweging als op de inrichtings- en uitvoeringsalternatieven (waaronder werkwijze en planning van de werkzaamheden).

6.3.1 Locatie

In de regio Tilburg is een tekort aan ontwikkelingsruimte voor industrie. Er zijn daarom geen alternatieve locaties beschikbaar die niet reeds voorzien zijn. Alternatieve locaties zijn daarmee niet voorhanden.

6.3.2 Inrichting en werkwijze

Er is geen inrichting mogelijk waarbij de woning behouden kan blijven. Het perceel is ingedeeld in met 3 hoofdfuncties. Er is hierbij rekening gehouden met het zicht vanaf de Middenbrabantweg. De gemeente Tilburg wenst vanuit stedenbouw en ruimtelijke ordening geen lang gebouw uit 1 geheel. Er is een showroomgebouw nodig voor de verkoop en verhuur van

Trucks, trailers en bedrijfswagens. In het midden is een kantoorgebouw gedacht voor de diverse afdelingen binnen de Kuijpers Group.

Aan de noordwestzijde is de werkplaats ontworpen. Voor deze activiteiten is dit de meest logische vorm zodat bezoekers niet het gehele terrein over hoeven te rijden. Hierdoor moeten de bestaande gebouwen worden gesloopt.

Door het ruimtegebruik is het tevens niet mogelijk om het leefgebied van de das te behouden. Het groen binnen de inrichting wordt speciaal voor de das gerealiseerd, en is zo uitgebreid mogelijk gemaakt. Er worden maatregelen genomen zodat dit ook toegankelijk is voor de das. Omdat duidelijk was dat de das gebruikt maakt van het plangebied en de omringende gebieden, is in de hele uitwerking van de groenstructuur hiermee vroegtijdig rekening gehouden.

De werkwijze is conform de eisen gesteld in het kennisdocument das, gewone dwergvleermuis en huismus. Het doden en verwonden van de soorten wordt zoveel mogelijk voorkomen, en de mitigatie voldoet aan de vereisten. Alternatieven met een betere inrichting of werkwijze zijn daarmee niet aan de orde.

6.3.3 Planning

Bij uitvoering van de werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten, middels het werken buiten de gevoelige periode. In deze situatie is er geen gunstigere oplossing voorhanden, waarbij het geheel ook uitvoerbaar blijft voor de aannemer.

6.4 Staat van instandhouding

Naast het voldoen aan een ‘wettelijk belang’ (6.2) en het ontbreken van alternatieven (6.3) is een derde voorwaarde voor ontheffingsverlening dat de activiteit ‘geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding’ van de betreffende (populatie van de) soort. Bij deze afweging gaat het

niet meer om individuen maar om de populatie van een soort in een gebied.

6.4.1 Huismus

De broedpopulatie aan huismussen is sinds 1974 ongeveer gehalveerd. Populaties zijn meer versnipperd geraakt en kleiner geworden. Sinds 2000 laat de huismus een stabiele trend zien, waarbij ze zich in de laatste tien jaar licht herstelt (<5% toename per jaar). De trend van huismus is daarmee reeds stabiel, maar nog lang niet op de populatiegrootte die voorheen normaal was. Verspreiding van de huismus is de afgelopen tien jaar niet substantieel veranderd, deze trend is daarmee stabiel. De kwaliteit van het leefgebied van de huismus is ‘ongunstig – ontoereikend’. Geschikte landschappelijke condities en voedselbeschikbaarheid is verslechterend, omdat groene maar liefst wat rommelige omgevingen bij geschikte huizen verminderen. Ook het toekomstperspectief van de huismus is beoordeeld als ‘ongunstig – ontoereikend’.

De maatregelen zijn gericht om de gunstige staat van instandhouding te kunnen waarborgen en om zorgvuldig te handelen. Dit activiteitenplan wordt onderdeel van het contract met de aannemer. Hierdoor zijn de maatregelen tevens gewaarborgd in het proces. Hoewel er tien broedlocaties van de huismus verdwijnen door de sloop van de woning, is er van wezenlijk negatieve invloed geen sprake. In totaal worden er 2 huismustillen met per til 18 alternatieve nestplaatsen in de directe omgeving ruimschoots voorafgaand aan de werkzaamheden (minimaal 3 maanden) gerealiseerd, en binnen de toekomstige situatie zal in de nieuwe bebouwing nestgelegenheid voor deze soort gerealiseerd worden. Door de bebouwing grootschalig toegankelijk te maken, in de toekomstige situatie moet de nieuwbouw ruimte bieden voor minimaal 20 nestplaatsen, bestaat er een mogelijkheid voor de populatie om zicht verder uit te breiden binnen het plangebied. De lokale populatie van huismus zal niet worden aangetast, waardoor de gunstige staat van instandhouding van de (lokale) populaties niet in het geding raakt.

6.4.2 Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het gehele land aangetroffen. In 2013 werd de landelijke gunstige staat van instandhouding als gunstig beoordeeld (Kennisdokument gewone dwergvleermuis, BIJ12 versie 2017). Ook door Arcadis is de staat van instandhouding als gunstig beoordeeld, indien voldoende mitigerende maatregelen worden genomen (5.1.2e, 16 mei 2018).

Vleermuizen worden met een lagere intensiteit onderzocht, en met een mindere historie dan vogels. Het bepalen van een regionale of lokale staat van instandhouding voor een dergelijke soort is daarmee veel moeilijker. Het bepalen van een regionale of lokale staat van instandhouding voor een dergelijke soort is daarmee veel moeilijker. De gewone dwergvleermuis is echter zeer algemeen in het gehele land, ook in deze regio. Door de handelingen wordt ten alle tijden in voldoende mogelijkheden voorzien voor de soort om een alternatieve verblijfplaats te vinden.

Bij de voorgenomen werkzaamheden komt 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis te vervallen. Binnen de directe omgeving zijn meerdere waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis. De NDFF geeft o.a. waarnemingen binnen de wijk Stokasselt aan. Redelijkerwijs zijn er binnen omliggende wijken meerdere verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Het functionele leefgebied van de gewone dwergvleermuis blijft mede door het permanent aanbieden van voldoende duurzame alternatieve verblijfsmogelijkheden op geschikte locaties in de directe omgeving en op de gebouwen zelf behouden. Daarbij worden negatieve effecten voorkomen door het ongeschikt maken van de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis voor aanvang van de werkzaamheden en/of gevoelige periode onder gunstige weersomstandigheden. De maatregelen zijn gericht om de gunstige staat van instandhouding te kunnen waarborgen en om zorgvuldig te handelen. Dit activiteitenplan wordt onderdeel van het contract met de aannemer. Hierdoor zijn de maatregelen tevens gewaarborgd in het proces. Hoewel enkele vaste rusten verblijfplaatsen

van individuele gewone dwergvleermuizen kunnen verdwijnen, is er van wezenlijk negatieve invloed geen sprake. Alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving zijn gerealiseerd ruimschoots voorafgaand aan de versturende werkzaamheden en/of het moment dat de gewone dwergvleermuizen weer van de verblijfplaats gebruik zullen maken. Daarnaast wordt het functionele leefgebied voor de gewone dwergvleermuis binnen het territorium niet aangetast. De lokale populatie van gewone dwergvleermuis zal niet worden aangetast. Hiermee komt de gunstige staat van instandhouding van de (lokale) populaties niet in het geding.

6.4.3 Das

De das is relatief algemene soort op de hogere gronden van het land. Door gerichte maatregelen is het aantal dassen van 1.200 in 1980 gestegen tot 5.000 in 2011. In 2013 werd de landelijke gunstige staat van instandhouding als gunstig beoordeeld (Kennisdokument das, BIJ12 versie 2017). Ook door de NDFF verspreidingsatlas zoogdieren is de staat van instandhouding als stabiel of toegenomen ingeschat. Het noorden van Limburg en noordoosten van Noord-Brabant is een bolwerk van dassen. De soort heeft er hoge dichtheden.

Meer regionaal gezien is er een gezonde populatie van dassen aanwezig, met meerdere territoria rond het bosgebied direct ten westen van het plangebied, de Zandleij en Achter de Ruwe Bossen. Verspreid over de 5.1.2e zijn ook waarnemingen gedaan.

Bij de voorgenomen werkzaamheden komt enkel foerageergebied van de das te vervallen. In de directe omgeving worden maatregelen genomen ten behoeve van de das, met betrekking tot foerageren, dispersie en oriëntatie. De maatregelen zijn gericht om de gunstige staat van instandhouding te kunnen waarborgen en om zorgvuldig te handelen. Dit activiteitenplan wordt onderdeel van het contract met de aannemer. Hierdoor zijn de maatregelen tevens gewaarborgd in het proces. Hoewel tijdelijk het oppervlak aan secundair foerageergebied verminderd, is er van wezenlijk negatieve invloed geen sprake. De lokale populatie van de das zal niet worden

aangetast. Hiermee komt de gunstige staat van instandhouding van de (lokale) populaties niet in het geding.

7 Bronnen

- Kennisdocument Das, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Huismus, versie 2.1, februari 2023
- Goutbeek A.B., 2018. DE STAAT VAN INSTANDHOUDING
Factsheets voor 25 soorten in Gelderland. Provincie Gelderland & Ar-
cadis
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij
ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daar-
over regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische
Zaken, Den Haag.

8 Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste rust- of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om plant- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

5.1.2e	
5.1.2e	Amsterdam
5.1.2e	

Boxtel

5.1.2e	
5.1.2e	Boxtel
5.1.2e	

5.1.2e	
5.1.2e	
5.1.2e	Tegelen
5.1.2e	

info@bro.nl
www.bro.nl

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 4, 5, 7, 11, 15, 18